

6
29
26-3-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

15 Δεκεμβρίου 1969 - 20 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Βασιλῆ.....
(παλαιότερον ὄνομα:,) Ἐπαρχίας Κακαονηρίου
Νομοῦ Ἡρακλείου.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ματαρά
της Σουλῆρας... ἐπάγγελμα διδάσκων.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἀχιοί Λέστα.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 2.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Δημητρίου Γ. Φραγκιαδάκης
Γεωργίου.....
ἡλικία... 52... γραμματικαὶ γνώσεις Β' Γυμνασίου.....
..... τόπος καταγωγῆς Βασιλῆ Κακαονηρίου.....

Β) ἑνὶ τῷ Γεωργιανῷ ἐτῷ 69 Γραμματικαὶ γνώσεις Γυμνασίου

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν, ποιμνίων; Ἀ' πεδινὰ εὐαεῖς διὰ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ αὐτῶν ημιορεινῶν διὰ βοσκῆς ποιμνίων
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρίων χωρίζονται.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς φυσικὰ πρόσωπα.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; Μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων ἢ πατρὶα καὶ μητρία ἢ περιουσία διανέμονται εἰς τοὺς υἱοὺς
καὶ θυγατέρας.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ... *ἐν ἀμφοτέραις*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ναι*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δὲν ἐπιδίεσκον τοιαυτά

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) ... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐκ τῆς προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τρυῖ τὸ πού ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *εἴτε ἐδῶ εἴτε ἐκ τῆς γειτονίας*

χωρὶς

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ... *Ναι* .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιās μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

α) με ζωϊκὴν κόπρον... β) με κάλυψιν τῆς καλάμιās
ἢ... θάμνων...

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... 1926-28

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. μετὰ τὸν Β' παγκόσμιον πόλεμον

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .. εἰς τὰ χωράφια χρησιμοποιεῖται

τὸ μονόφτερον, εἰς δὲ τὴν ἐμπορὶν τὸ δίφτερον.

Τὰ ἐγχειρίδια εἰδὼς καρυϊάδες

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χειρολαβή 4. ὄξυ 7. σταθάρη 10. ζυγός

2. ἔκρη 5. ἐγὼνα 8. συνδετήρα

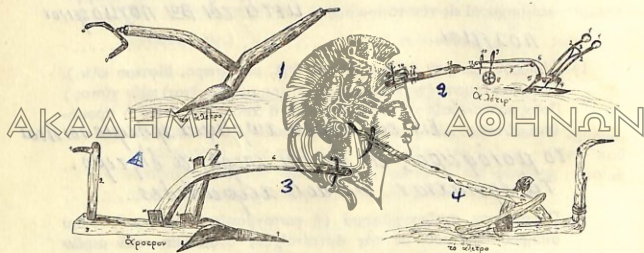
3. ποδάρι 6. ὀπάση 9. αὐροεισθαρά

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. μετὰ τὸ 1946...
3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. 77... 1946...

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....1946
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ1946
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκεύαζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .. Εὐφύμιος Αἰνεγράδης.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. Τὸ ὑπ' αριθ' 3 ὁμοιάζει μὲ τὸ
 χρησιμοποιοῦμενον ἐν τῷ τόπῳ μὲ ξύλινον ἄροτρον
1. <u>ἰεράρα</u>	6. <u>σταθάρη</u>	11.
2. <u>ἐξερη</u>	7. <u>καρσί</u>	12.
3. <u>παθάρη</u>	8. <u>παρόνθια</u>	13.
4. <u>σητήνα</u>	9. <u>ὕρι</u>	14.
5. <u>σπάθη</u>	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Εἶναι μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων
τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν.

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; τὴν παλαιότεραν
ἐκινούμενην.

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, ἐκ ξύλου.

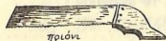
χειρὶ δάκτυλου

σπάθα

ὕνι

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

πριόνι, ἀρίδα, ξυλοφάι, σκεπάρνι.

πριόνι

ἀρίδα

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος... *Βόδια, ἡμίονοι*.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Βόδια, ἡμίονοι, ὄνοι*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Εἰς τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἀνάγκη ζυγός.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.). *ὡς... τὸ εἶδος 2... μέρη αὐτοῦ...*

α) ζυγόν β) ζεύγες γ) λουρί δ) κιάλορα

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *1) ζεύλα 2) ζεύλι*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *λοῦρα*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *ἀπὸ τῶ 1930...*

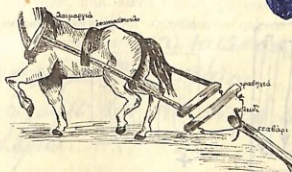
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *διὰ μάνου*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. *Εἶναι ἓνα περίλαιμον...*

ελαμάκος... ἐγγεγραμμένος...

κάκος...

ζ'. Ἀροτρίσις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *εἶπε ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ*

ἀγροῦ (ἀνδρὸς) ἢ ὑποπρέτης

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινρον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Δια... ζυγαίων... ζυγαῖ... ελαμα-*
τος... ἀροτριῶν... παραγγελλόμενον...

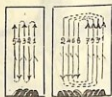
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Δια... τοῦ*
ἡ... ἀντικρίω... ἰσοῦ...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
Με... σχοινί... τοῦ... ὁποίου... τὰ... ἅκρα... ἔχουν... δεθῇ
εἰς... τὰ... κέρατα... τῶν... βοδιῶν...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μὴ... αὐλακίαι... κατ'εὐθείαν γραμμὴν...

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

+

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.); *Μὴ... σπορὰς...*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; *Ναί...*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῇ ἀροτρον; *Εἰς... τὰ... περὶ τὴν χωράφι... π.ο.ῦ... ἢ... ἀπορὰ... δὲ... μὴ... νὰ... γίνῃ... μ.κ. τὰ... γίνῃ...*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *Ἡ... διάνοιξις... τῶν... αὐλάκων... πλαγίως...*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *εἰς ὅλα τα εἶδη*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *α) καλλουργία καὶ τὸ μάστιον*
β) τὸ διβόλισμα τοῦ μάστιος 31
γ) τὸ ὄργωμα διὰ τῆς σπορᾶς καὶ τοῦ πολεμίου

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

ὀργόνεται τὸ χωράφι δύο αἰτίρια

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρθὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σίταρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἔτι ἑξ δύο χρόνιοι

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, μυχανθῶν, κηπευτικῶν, εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *δύο ἑξ τρία ἢ ἄνωτέρω*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *τὸ ἀσπαρθῆναι*

καὶ ἢ προεμποδίσαι

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

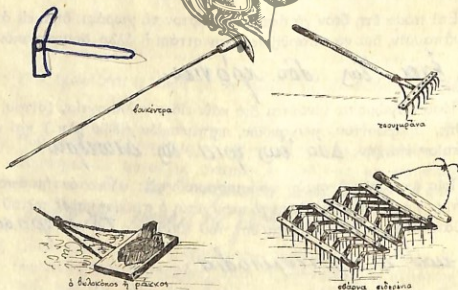
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ· εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μὲ... το βουκέντρο...*

καὶ τὸν κάτρουτο...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ, (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Ναί, σβάρνιζεται τὸ χωράφι...*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

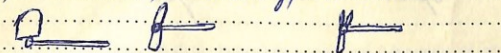
Ἡ βλαψὴ ποὺ δὲν ἔχει ὀργωθῇ γίνεται μὲ σκαλίδον.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

1/το σωματίο α/σφαίρα γ/σφαίρις

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὀργῶμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Ἡ ἡγεμονία τῶν ἡνωμένων παιδῶν τῶν
βοηθῶν τὸν μητροπότην

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίωγ. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

Εἶδος. Ἰα' σωζομεθα. η' μη εσται καρπὸς μαζωροῦ
μας. η' εσται η' εσθρα. τὴν οὐρανὸν μετὰ τὴν παροῦσαν
καὶ ἐν ὁρῇ εσθρα. ἔσται ἐξοὺς κέρτα μετὰ, καὶ εσται ἐκέρτα μετὰ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Τα... ζωοτροφικά*

η κακήν χωράν που ήταν μοιτά. Εξο. στην
του γυροφά. για τα. στην. τα. ημεα. του.....

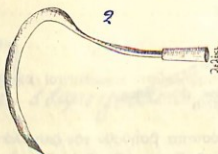
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιὲς (βραγιᾶς) καὶ ἄλλως. . . φυτεύονται . . . εἰς αὐλάκια . . .

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *μή τῷ*
δρεπάνι... *ὡς τὸ εἶδημα* 2

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Δεν υπάρχουν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΔΟΗΝΩΝ

2) Με δρεπάνια ἢ με ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χυτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *με κόσσε*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτὴν) *οὐραία*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς, πῶς ἐλέγετο; *μή...*
ζυγο... *δρεπάνι*

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπὰ-
νια κ.ἄ.) ... *οἱ καρμιάδες*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμῃ) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χειρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) *τῶν δημητριακῶν ὄχι, τῶν
ὀσπρίων καὶ ζωοτροφῶν καί*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σίκαλις κλπ. ... *περὶ τοῦ 5-10 ποδ. τοῦ*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *καρμῖα*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ὅλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; ... *οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ πιάσματα, χερόβολα*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *καὶ οἱ πιάσματα
χωριστὰ ... ἐπὶ πιάσματα οἱ μεγάλα εὐρίσκονται
πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *οὐμαλίες ἢ δειμάτια*.....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τρόπου, καὶ ποῖον ;... *αἰφρες καὶ*
χοιταῦες..... *οὐχί*.....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεῖσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τρόπον σας ὀνοματολογίαν).....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;.....
Ἐγερν... γατία... ἐς χεῖρας καὶ λευκὰ
μαλινῶν... ἐς τὸ... εὐμάρι.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; *Νοῦ...*

ποτὶ δὲ ἀρχίσαν ἡμέραι τρίτην.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. *Ἡ ἐρσιεία τοῦ...*

θερισμοῦ... εἶναι κοινὰ εἰς καὶ ὅλην τὴν μεγάλην γῆν... οἱ ἐρσιεῖαι... ἐρσιεῖον... ἐκκλησιῶν... ἐπίσελάρχον μαθητῶν.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς, ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον. *Καὶ ἐν τῷ τόπῳ μετ' ὑπάρχει...*

δυστηρία καὶ ἀγασταὶ ἐν μέσῳ...

ἄσφριζον διὰ τὸ πλεῖμα τοῦ αἵματος.

(τὸ ἀποθερί).....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; *ἀμέσως ἐφ' ὅσον ἐμρόμμοιο, ὡρὶ ὑψηλὴ... ὅ... εἶταν καὶ μετὰ δὴμερον... διὰ τὴν ἐρώμεν.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐκαστὸν ἄνδρας ἀνιέσθαι τὴν ἐπι-
 γένειν τῆς ὥς ἀνω ἐργασίας βοηθού-
 μιν καὶ ὑπὸ μιᾷ ἢ δύο θηριδριῶν.
 Κατὰ τὸ δέσιμον ἐχρησιμοποιεῖτο
 σχοινίου ἐν βούρων ἢ μωρτίας ἢ
 ἐν μακρῶν πιεροδύτης (δεματιῶν).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θηρισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

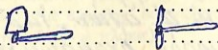
Τὰ δεμάτια μεταφέροντο πῆρξ
 τοῦ ἀγροῦ τοποθετούμενα ἐν
 ὁρισμένῳ.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; ἀπὸ το 1905

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Τὸν Μάρτιον*
μου... Τὸν... Ἀύγουστον... (πᾶσι τοῖς μηνασιασιν)
(... καὶ... χειμερινῶς)...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν... *Με... βουλγαρικῶν... ἢ... βουλγαρικῶν...*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα με ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐαν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *παλαιότερον*
... ὅχι... σπέρνον... καὶ...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). *Τὸν Ἀπρίλιον... ἢ... Μάϊον... μὲ...*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

... τὴν... χίρι...

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Τα χόρτα, παλώνοντο ωρὰι.....
 ἀποξηρᾶνεν· καὶ ἐπαισα· ἰδόντω· ἐβ.....
 χειρόβοτα (δεματία) διὰ· εὐκνήσα· ἔμ· τούρην

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμὸν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δεματία... μετεφέροντο ἀπὸ... τὰ.....
 χωράφια... εἰς τὸ ἀλώνι, ἢ εἰς εὐκνήσιον
 χωρὶς... εἰς... χωρὶς... ἀποξηρᾶντος.....
 ...θεμωγιά.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμὸν δεματία. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σῶρον; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Θεμωγιά... ἡ τοποθέτησις γίνεται.....
 ἡσυχά... εἰρῆς... τὸ... δεματία... πᾶν... ἐξ...
 ...ἀλλο...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ... ἔπ. ἔρχεται... ἀλώνι

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... ἔξω... ἀπὸ... τὸ χωρίον... ἀλλο...

ἐν τῇ θάλασσᾳ... εἰς... τὸ... πᾶν... χωρὶς... ἀλλο...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Εἰς... μίαν... οἰκογένειαν.....
.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἄρχεται... λήγει... ἀφ' οὗ...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ).....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου, βοῶν
καὶ ἀχύρων).....

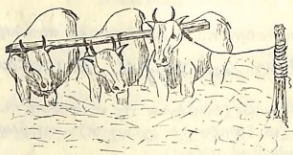
Ἡ ἐπισκευὴ γίνεται...
... διὰ μείγματος κόπρου...
... ἀχύρων.....
.....

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἄρχεται... ἡμέρα...
... πρῶτη...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

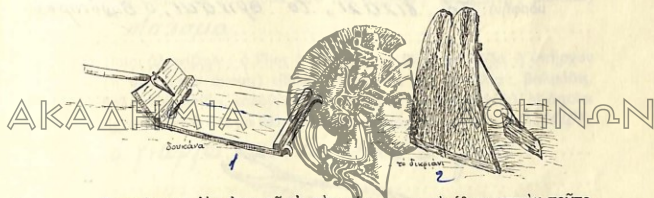
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιστοῦ ἐξήκοντος ἀπύλος, ὡς οὗς δύο μέτραν (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ὁ ἀλώνισμός τοῦ εἶδους αὐτοῦ ἐπικρατεῖ.....
ἐν τῇ χρησιμοποιοίᾳ τῇ ἀλωνιστικῇ.
Μηχανὴ..... Διὰ τὴν παύσιν καὶ τὸ ἀλώνι.....
αὐτῶν, ἐκρημοποιεῖται ὁ Βωλόεμος.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεде-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικας φωτογραφιας η ιχνογραφηματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλώνιζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλώνιζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Τὴν ὥραν...

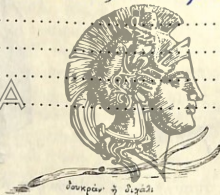
...παραστέρον... ἐκρηγνύοντο... ὁ Βωλο-
...συρος... διὰ τῶν ἀλωνιστικῶν...
...δημητριακῶν...
...ἀποκρίντο... ἀπὸ...
...ἐκ...
...ἐκ...
...ἐκ...
...ἐκ...

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *Αρχίζει...*

*μουαί... εἰς... 9. ὥρα... (ὥρα... ὀψιμειαν)...
μουί... τεφειώτα... μουαί... εἰς... 4-5...
... (ἐντα... δύο... μοιζαροφύλα... πρὸς...
... θαλασσην... οὐ... ἡλιος...)*

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Τό... διχάλι, τὸ... θρινάμι, ὁ βρωτοειρ...*

δουκράνι ἢ διχάλι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; ... *Ναί... με... τό... διχάλι (συρπαίνει).*

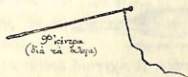
*δὲ... ἀπὸ... τῶν... αὐρῶν... μαγεύει... ἀνοπα...
... ἐταξοφ... μου... τό... ωρεῖ... εἰς... τὸ... μέγεθος... ὀψιμειαν...*

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *Τ.α...*

*Βουκέντρι... ἔχει... μῆκος... 1-1.5 μ... ἀπὸ... ξύλο...
... μου... μύρα... ἔχει... ἔσο... μαργί...*

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν Δούλα

..την... ἡμέραν... ἀλώνειν... 6-10... δούλες... ἀνάλογα
..την... γιάντη...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... μάλαμα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσιπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. Οἱ ἴδιοι

οἱ γεωργοὶ με' τὰ ἰδικά του ζῶα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν
... ξύλον... (κόπανον)... διὰ βιμρὰ ποιότητα.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; Κόπανον

ἀπὸ διάφορα ξύλα... εἶπε μῆκος... 40-50... ποῖον
πάχος... 5-10... πάλιν...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου; (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.) *ἢ.. εἰς τὰ ἀλώνια.. ἢ.. εἰς τὴν αὐλήν..*

*ἀλάτιν.. χρησιμεποιεῖται διὰ τὰ ριζίσια, φακὴν
μουιῶν· κ.τ.π. ὡς καὶ διὰ ῥιζισίων, ποιοῦνται
κριθαρίου καὶ σιταρίου (χουρσουρίερα)*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτὸ διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀγροῦ δημητριακῶν..

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας διὰ μικροποιήματα· μίαν.. ἡτοι... ἐχήμενον.....*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπάνιζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *Τὸ μπανιέρα ὀρθῶς... ὅ... ἐπάνω εἰς ζύρο... ὅ... ἐπάνω εἰς τιμίντο μαι... ἀπ' ἐξελι... κόνα... ἐ... τῶν... χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ (μικρὰ παύλα)... μίλη... τοῦ... ὀρθῶς... ἐπὶ... εὐνοπατήσω... ἐπάνω... εἰς... ὠφελ...*

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ; Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ... *ὅχι*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *ἀπὸ τοῦ 1952... ὠφελ... ἔλεγον... (ὀρθῶς... ὀρθῶς... ἐπὶ... πλοῦτον...)*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

οἱ ἀλωνισμένοι... ἐτοιμασμένοι... λέγονται... μάλαμα... καὶ... σωρεῖται... μὲ... ὅ... θρινάκι...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ναί... τό...*

*θρινάκι... ἀμύ... ἀπορησόμενος... ἐπαράσκει...
δια... τοῦ... ἐπὶ τοῦ... ἐταυρὸς... ὁ γεωργός...
... ἐπιχειρῶ... ἐκ... ἐπὶ τῇ... χαρὸς...
ἀλίστη... μαρτυρῶ... ὁ... ἔπειτα... ἐκ... ἔπειτα...*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Μί... τό... θρινάκι...*

... ὡ... τό... μακρτέρω...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

... ἐν... ὅτι...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

*... κόντυλα... ὅταν... τελεσιώ... ὁ... ὅτι...
... οἱ... γίνονται... ὁ... ὅτι...
... ὁ... μακρύνονται... ἐ... ὅτι...
... ὁ... ὅτι...*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαρούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο . Μ.έ. *ζυγο. + βωλίστρα. ... εχίμετρο. ...*

*Ξεβαλούσιμα. ... αὐτ. καρπολόνων. ... Τὸ 'ξεβαλούσιμα
... γινώσκων. ... διὰ τὸ 'υπερβαίν. καὶ τὸ 'εὐαρί. ... Τ.φ.
... ψιμμία. ... 'εὐεπαρίστρο. ...*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ;

*... Διὰ ... εὐρώπας καὶ μ.έ. τὸν βωλίστρη
(... εὐρώπας ... π.ο.φ.ά.ε.υ.ρ.ε.ς)*

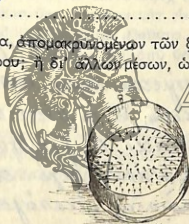
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

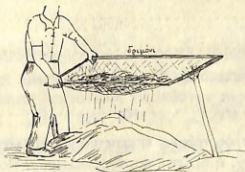
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλιό δερμάτινο

κόστρος ἢ ἀνύλαρος

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *μ.ε. τὸ ἔαφισθρον...*

μαὶ τοὶ βορίετρον
ὁ βορίετρον μακρὰν ἢ ἐπὶ δέξτε
ζῶον μακρὰν ἢ πρὸς αὐτὸν, μετὰ τῆς
ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν βορίετρον

- 7) "Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἄσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. *"Όταν ἔτοιμασθῇ ὁ καρπὸς*

σχηματισμοῦ. ἔσθ' ἂν, ἔσθ' ἂν καὶ ἐν ὀπίσθῳ, μὴταί
 παραίτησις. ἔ. τὸ μὲν αὖτε, καὶ. καὶ ἔσθ' ἂν αὖτε...
 τὸ ὀπίσθῳ, ὁ. ἔσθ' ἂν αὖτε... καὶ τὸ ὀπίσθῳ...
 καὶ... πᾶσι... ἀπὸ τοῦ ὀπίσθῳ...
 τὸν ὀπίσθον... ἀπὸ τοῦ ὀπίσθου...

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μακροτέρως νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὁκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσate δὲ καὶ ἶχνο-,
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Θ. Μουσαῖος (ἐμπρὶ)*

[illegible]

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο.

δ) τὸ ἑλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) . *Το παπὰ πᾶσι τοῖς μαῖ τοῖς...*

Запроцитувалися.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς, ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς). *Εἰς... τὰ δοχεῖα... μὲν... εἰ... λακκῶν...*

ἡ δὲ τῶν λαγίων καὶ τῶν ἀρχαίων...

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλῳνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Ἐγὼ... ἀπαρῶντα... ἐνός...*
τοῦ κυρίου... τὰ ἱρρίκια... ἀπὸ μὲν φόνου...
τῇ... ἐκίγη (ακίρουκτις)...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὰ ἀλώνισμα... ἔνα κύρο...
γοράσκει... διὰ τὰ ἐπάρσιμο... τῆς...
ἐπὶ φίνης... φρονι... ᾤς...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύνων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπεῖται καὶ ἐπὶ πόσου χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίes, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

τὸ... βράδυ τῇ... μ. παρασκευῆς... καὶ... τὸ...
βράδυ... τοῦ... Μεσ... Σαββάτου... τὸ... μαγιο...
τοῦ Ἰούδα...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

τὸ... βράδυ... τῆς... Μεσ... παρασκευῆς... ἐν τῇ αὐλῇ...
τῇ... ἐκκλησίᾳ... τῇ... ὡρᾷ... τῇ... ὡρᾷ... τοῦ...
ἐπιταφίου... τὸ... Μεσ... Σαββάτου... ἐν τῇ...
μὲν τῇ... δύνῃ... 30... ἡλίου... καὶ... οὐρανῶν...
ἔξω τῆς αὐλῆς τῆς...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Δέν... έχω όνομα

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

παιδιά'

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ; *τα' ωαδια*

ευνήθω... τα' υπέπτεν.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Τήν... Μεγ... παρασκευήν... τα' ωαδια'

συμμετρήσαντο... ξύλα... αμύδα... χωριά... τα'...

τα... αμύδα... ει... κωρύ... ένω... τα'... εμμετρήσαν...

και... τω... βαλόν... φωνή... τήν... τα'... εμμετρήσαν...

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπου διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

10. xi.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

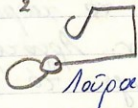
Τὸ Μ. Σάββατο τὸ ἅγιον βαπτίζματα ἡμεῖς
ἀναίμεν ὡς καὶ πρὸ τοῦ αἵματος τοῦ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος
ἔστι· πρῶτον τοῦ ἁγίου (τοῦ
προδότη τοῦ ἀριστοῦ)·

1
Προεκτομασίες του αγρού διὰ τὴν
βωσθραν τῶν θυμητριαίων.

Ὅταν εἶνα χωράφι ἐφρόνιετο νὰ βωσθ-
θῇ μὲ θυμητριαία, κατ' ἀρχάς ἐκτε-
πάχισαν καὶ διάφορα χαμφύαζα καὶ
ξερόχορτα ἀφ' ὧς μὲν διὰ νὰ κα-
ταρῶθῃ τὸ χωράφι, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ
γίδανειν. Ἀργότερα κατὰ τὸν Μάϊον
ἀρχίζει τὸ καλοῦργεῖν (μάζος)
καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ χωράφι ἐδιδωρί-
ζεται γιὰ νὰ βωσθῶν οἱ βόχοι.

Τὸν Μάϊον τὸ χωράφι αὐτὸ ἐδωρί-
νετο μὲ: ψυμνά (φάνες, ρεβίδια, μάλφ,
χαδούρια). Κατὰ τὸν Σεπτέμβριον μὲ Ὀκτώ-
βριον μὲ τὰ ἑρῶτα νερὰ τὸ ὕψωμα
ξανά καὶ τὸ ἑωδερῶν ὑπιδάρι ἢ
στάρι. Τὸ χωράφι αὐτὸ ἐδωρίνετο
3 χρόνια συνεχῶς. Τὸν ἑρῶτο χρό-
νον ἐδωρίνετο ὑπιδάρι, τὸ δεύτερον στάρι
καὶ τὸν τρίτον καλή. Μετὰ τὸ ἀργ-

ναν να ξενογραφῶν ἕνα ἑνὸς δύο χό-
να καὶ μετὰ ἀνορθοῦσε ἡ σωρὰ του
μέ γυμνα. Τὸ ὄργανον ἐκινῶταν με
ζύγινο ἀγέτρι πού τὸ ἔβγρναν δύο βόδια
ζεμένα μετὰ τὸ ζυρό.

Ἀγέτρι. 1 σωρὰρι 2 ἔχρη 3 χεραβόνι 4
σωρούδια 5 βόδιον 6 γραβάρι 7 ἀγρο-
βραβάρι 8 καὶ 9 παλαμίδα 10 κρητός
οὐχινίον 11 βύλιν

Ζυρός 1 ζυρός 2 ζυρός 3 ζυγί.

Ἐάν τὸ χυράρι ἔβγαζε βύζου τὸ ἔβγαθ-
εβρναν μετὰ ζυγίου. Τὸς ζυγίους ἐνάθα-
νε μετὰ βραβίδα.

ζυγίου

βραβίδα

Ο κρόνος αυτός του δημόσιου γινόταν
 μέχρι του 1946. Από το 1946 και
 μετά άρχισε να γίνεται χρήση του δι-
 δύνου άρσενου (μονόατομο) κών έργοστα-
 σίων (Πηλαγία Βόλου). Αργότερα έγινε
 προωθηθείς από έντοινους τεχνίτας
 προσδέτοντας τον και δεύτερο πύλο
 (δίγερρον). Από το 1950 και μετά άρχισαν
 να εισαγωγούνται τα άρσενα τρανιέρ
 με έρωίστριες και έν συνεχεία από
 το 1964 γενερανίστρεσαν τα εισαγμένα
 μηχανήματα τα έσοδα χρησιμοποιούνται
 για το εισήγρο των άρσενων και τη
 εισορά των χωραίων τα έσοδα προσην-
 μέως έχουν άνοιχτη από τρανιέρια.
 Δια τα έσοδα μαρτυρά έργατα δ-
 ωας π.χ. εισαγδα, βελονόμος, εισαγδα,
 εισαγδα ούδερια μεταβολή έγινε.

Περιεχόμενα

Κατά το πέρος Μαΐου με άρχας

Ιουνίου ἄρχισε τὸ θέρισμα τῶν θυμη-
τριατῶν ἡμέρα θανάτου. Ἡ διουμένη
τῷ γερῷ εἶχε μόνον τὰς εἶχε χορηγί-
ωσιμους θερίσας σήφαινε ἐπὶ χωρῶν
καὶ ἀπὸ ἑκείνων τὸ σταυρὸν τοῦ
ἀρχιστῆρος τῶν ἑρμῶν. Ὁ θερίσας
τότε μὲ δρεπάνον ἀποστέλλεται ἀπὸ
ἐκείνων τοῦ καὶ ζύγιο χέρι, ἐπὶ
ζύγιο συνιᾶς ἢ ἐκείνης.

δραπένη

Οἱ ποιεῖσθαι φέρουσιν ἐπὶ περὶ αἱ
ἐκείνη μανθῆρα καὶ μαρτυρῶν ἐρε-
ραν γόντια ἐπὶ τὰ χέρια.

Τὸ ἐκείνη ἐκείνη ἐπὶ ὅρατα.
Ὁ ἐκείνη ἐκείνη ἐπὶ ὅρατα (ε-
κείνη) τὰ ἐκείνη ἐκείνη μετὰ οἱ ἐκ-
είνη.

εωαρμένο χωράρι

• έργατος

• έργατος

• ωριστεργατος

όργο

Οι έργατες όταν είχαν νερό έτρεφαν
μαντινάδες. π.χ.

Ν'άξερα σου περιζούνε καί δύο σου μαί-
ρα μάτια

νά ρδω καί δίδω άφυσίαν καί δένυμε δερμάτια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δέ μου βολεί νά ε'ξαιώμαι γιατ' είναι Καλοκαίρι
καί δέ μ' άρύνει κα' σταδί του θρωαίου τόχρη.

Κατά τίς 9 ή ώρα οί δερματέες έρε-
δισαν γιατ' ποζατό τό μεσημέρι κατό-
ταν ζανά γιατ' ^{σαγυτό} ποζατό καί άναίωσεν,
τό δέ άπό μερα κατά τίς 3 έμειναν
τό γόμα. Αύτή ή εργασία εμνόταν

μέχρι τέλους καὶ θέρους τῶν θυμυ-
ριακῶν.

Πρῶτα ἔγινετο ὁ θέρους τοῦ κοιδου-
ριου μετὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τέλους τῆς
ταφῆς. ἔμοιζον καὶ καὶ περιέδουν
ἡμέρα θυμέρα. ἐπὶ λευκαῖο χωράφῃ
ὅπου ἔδερξαν ἄρην ἕνα μέρες
ἀδέρνουν, (τὸ ἀνωδέρν) γὰρ καὶ κοιδου-
ρι. Οἱ θέρους ἔμοιζον μετὰ χερσὶ
καὶ ὁδοῖα ἐποδοῦσαν εἰς τὸ
ἔδαφος. Ἐν συνεχείᾳ ἀγοῦ περιέδουν
τὸ ὄργον ἐσταφαιδοῦσαν 12 ἑρμάρες
καὶ ἔδεναν τὰ χερσὶ καὶ εἰς θέρους
γὰρ καὶ μετὰ συνεξῆς ἀέρας καὶ τὰ
κοιδουρίων μετὰ θέρους καὶ παρμένον
ἀνὸ θυμέρα ἢ θέρους ἢ θυμέρες.
Μετὰ καὶ θέρους καὶ ἐμοιζοῦ-
σαν μετὰ τὰ γῶνα ἐπὶ ἀγῶνι καὶ τὰ
ἐποδοῦσαν εἰς θυμέρες (θέρους).
Τὰ θυμέρα καὶ ἔδεναν θυμέρα. Πότε

γές γορές ρωτούσε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.
Πόσα βοδιά ἐβγαλε;

Ἄρῳ ἐρεθίσανε ἡ ευμένθρωπος δῶν
τῶν συμπεριλαμβανόμενων εἰς τὸ ἀγῶνι, ἔχινε
το ἡ εὐνοϊκὴ ἀντιμετώπιση τοῦ ἀγωνιστοῦ γιὰ νὰ
ἀρχίσῃ μετὰ ὁ ἀγωνισμός.

Πρῶτα ἀρχίζει τὸ ἀγῶνι τοῦ ἀγωνιστοῦ,
τοῦ ἔρχονται νερὰ μετὰ ἄχρυα καὶ ἀγῶνι-
διαγῶνι βόδια τὰ ὁποῖα ἐτραβοῦσαν μέσα
εἰς τὸ ἀγῶνι μέχρι νὰ παραβῶν τὸ ἀγῶνι.
Καίμεν γορὰ ἐβγαλὲν μέσα ἀπό-
βατα. Μετὰ τὰ βούτωνα μετὰ πο-
σὶν βόδιων (βοτῶν) ἀντιμετώπιση
μετὰ ἄχρυα. Ἐπιδιόρθωση εὐθὺς εἰς ἀγῶνι
τοῖς εἶχε γῆρας-γῆρας τὸ ἀγῶνι (τραγί-
νους) οἱ ὁποῖοι ἀποστατεῖν τὸ ἀγῶνι
γιὰ νὰ μὴν ἀγῶνι μέσα τὰ χῶματα.
Μετὰ τὴν εὐνοϊκὴ ἀντιμετώπιση τοῦ ἀγωνιστοῦ, ἀρ-
χίζει ὁ ἀγωνισμός. Τὸ ἀγῶνι εἶχε
ὅχημα κυνηγιὸς διαμέτρον 8 μ.

Μέσα στο αγώνι έρχιχναν 6-8 δεινά-
τια τα δωοία γεγόταν δοῦλα καί άρχι-
ζε το αγώνισμα. τα βόδια τραβώντας
το βωλόδευρο έφύριζαν γύρω-γύρω στο
αγώνι οδηγούμενα ώστε από τον άνδρα
ώστε από την γυναίκα καί ώστε από
τα παιδιά. Πολλές φορές ο άνδρας κτυ-
πώντας τα βόδια τους έλεγε.

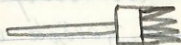
« Έλα γάιτος των βοδιών μας
των καλών παλληκαριών μας.

Έλα γάιτος γάιτος γάιτος γάιτος
καί έλα τα άγέλα δικά τους».

Αλλά τίς άνδρες αάηθοις κερδοδε-
φέ το χαχάρι ή το θρηνάρι τα
άκουσα σταίχνα εις το μέσον του ά-
γωνιού, γερόμενον «έόμωσα εμα»

χαχάρι

θρηνάρι

Τὴν ἡμέρα ἀγίνευον 6-10 δόσες
ανάλογα τῆς γέρας. ὁ ἀγωνισμὸς
ἄρχιζε πάντοτε ἡμέρα Δευτέρα.

Τὸ πρωὶ παρὰ τὴν 9 ἡμέρα (ὅρα
ἀγωνιστοῦ) ἔβαζαν τὰ βόδια στὸ ἀγῶ-
νι καὶ εἰς ἔβραζον τὸ βράδυ ὅταν
ὁ ἡγίος εἶδε 2-3 μονταρόβυτα
καὶ βασιζέσθαι.

Μετά τὸ ἀγίνεμα φάγεον τὸ
μάζαμα π.χ. τοῦ κριταρίου μὲ τὸ
σπρῆναι 6ε ἔσφιγγον ὑπὸ τὸν γε-
γόμενον γὰρ καὶ ἄρχιζε τὸ γίγνεσθαι
ἀνθρώπων ἐκείνης ἀνδρες μὲ δυνά-
μι γοῶντας εἰς κέρατι μία ἀεὶ βέτα
διὰ τὰ πορφυράσονται αὐτοὶ καὶ ἄλλοι,
οἱ δὲ γυναῖκες κρατῶντας τὸν παρὰ
αὐτοῦ εὐοίωσαν τὸ μάζαμα αὐτὸ
τὴ μερὶς τοῦ ἀνέμου μέχρι καὶ κα-
ταρῆσαι. Τὰ χονδρά ἀσώμενα καὶ
ἔβαζαν μονταρία καὶ εἰς ἔβραζον

εὐκὴν νοναγιδεσθαι.

ὁ παράεργος ἀντιπρὸς αὐτὸ ἐναχα-
χάρι, καὶ εἰς τὸ ἄγρον ἔδεναν μὲν
ἀσπιδίδα ἢ ἀνωρίδα τὴν δεοίαν
εἶχαν προσηυμένως περὶ αὐτὴν
ξερὰν καὶ καὶ δευρὶ βελάνω ἐπὶ χαλκ-
τῇ.

παράεργος

Τὰ νοναγία ἀποδοῦν πρὸς εἰς τὴν
νοναγιδεσθαι καὶ ἐπὶ τὴν μετὰ τὸ βο-
γιδεσθαι. ὁ βογιδεσθαι καὶ ἀρχὴς μάλιστα
αὐτὸ δὲ δὲ γίβου ἀρπάζου ἢ κασιόνας
μετὰ τὴν ἀποδοῦν καὶ ὁ γίβου ἐπὶ
αὐτὸ γίβου. Ἀρπάζου ἀντὶ δὲ δὲ
ἐκρημνισμοῦ αὐτὴν γομφίονα.

βογιδεσθαι

Μετά το γίγνεσθαι καὶ τὸ μαθητεύειν
αὐτὸς τὰ ἄλλα, τὸ εὖδε μαγεύσαν
εἰς οὐρὸν ἐν μέσῳ τοῦ ἀγνίου.

Ὁ γενητὸς μετὰ τὸ θανάτου πάλιν ἐστέρη,
εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐδαίου παρρηνέ τὸ
θανάτου. Ἐν οὐραία τοῦτο "εὐανέ τον
σταυρὸν τὸν ἑυδαίνε μετὰ χολύτα
τὸν οὐδαίου ἑξαρῶσε γέγονας «χι-
για μαζούρια». Ἰδὲν τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην
καὶ ὁ παρὸς ἦταν ἑτοίμος γὰρ τὸ
σάμαθρα ἄρχοντας καὶ οὐδ' ἀγνί.
ἑξαπολάσει γέγονας «χιγια μαζούρια
ἡμέραν κατή», καὶ ὁ ἀγνὸς ἀδωνίου
εἰ. «Αὐτὸ χιγὰς μαζούρια».

Πρῶτος σαμαθὴ ὁ παρὸς μαζούριαν
τὸν μουτζήρι (γορατζή) γὰρ τὰ ὑδαί
τὸ ἐμμενί (γορον), τὸ οὐδαίου ἦτο ἑνα
μαζούρι στα δέκα. Ἐν μαζούρι ἦτο
ἑνα ζύγιο δοχίον τὸ οὐδαίου ἑξαπο-
εἰ 18 βιάνες ὑπὸ ἀντρί, 29 βιάνες

και 1η β. καί.

13

φουζούρι.

Κατά τὴν διδασκίαν τὰ μετρίμα-
τα καὶ κατὰ τὸ φουζούρι ἔβγα-
ν μία χούρτα καρπὸ στρόβιλο τοῦ α-
γίου καὶ αἱ τοιαῦτοι ἐπὶ ἐπὶ
πρόσαν ντάριες. Ἡ δὲ ἐκείνη παρα-
τάσαντες ὅσα δοκίμια καρπὸ
ἔβγαζαν.

Ἐδίδετο ἄλλος ῥόλος ἦν τὸ παιδα-
δασκῶν, ὁ λεγόμενος δαπνῶν. Κατὰ οἱ-
κογένεια ἔδιδε καὶ οὐκ ἐστὶν τὸ
χρόνον τὸν παῖδα.

Μετά δὲ κατὰ τὸν μετρίματα στρόβιλο
καὶ ἐκδοδομένη μετὰ σέ κορινθίαν.
Οἱ κορινθίαν ἐκδοδομένη καὶ σχιόμε-
να κατὰ τὸν καὶ ἔβγαζον ἦν
βουτσωμένες. ἔχοντες 500-600 οὐν.

δες παρπό.

μοσινίδα.

Μετά τὸ γίγνισμα τὰ ἄλλα μετα-
γρόσαν εὐὸν ἀχεῖῶνα μὲ χαράρια
(δάμει τριχίνες). Τὰ ἄλλα καὶ ἔρρι-
χναν στὸν ἀχεῖῶνα ἀπὸ μιά τράδα
τῆς σέφης γρόμειον ἀχερονόμους.

Οἱ ἀχεῖῶνες ἐβρόντοσαν μὲς εὐὸ χω-

ρίᾳ. ὅταν ἐσελθόνε ὁ ἀγωνιστὸς ὅταν
τῶν διημετριάων γερνόνταν ὁ ἀγωνι-
στὸς τῶν πομπῶν. (Ξεναβούριμα).

Ἀπὸ τὰ πομπῶνα ὅταν ἀγινεύσαν
τὴν τράδα τὸ μιστὸν, δηλ. σιτάρι, γρι-
δάρι, τὰρι, ἀνακατεμένα.

Ἐάν τὸ μιστὸν εἶχε περισσότερον σιτά-
ρι γρόσαν ψηφίματα καὶ χοντρο-

μύαδο όν είχε ισορροπότερο περιθώρι.
Έργαζία δερβερύ.

Κατ' αρχάς καί μέχρι τοῦ 1948 ἔχρη-
σιμοποιεῖτο τό δρεβάνι καί ἡ κούβα.

Μετά ισορροπιδεῖται μινερά μινχα-
νάκια μέ άνέμη. Ἐν συνέρεια οἱ δερ-
βιερνίες μινχανίς καί τέτος οἱ κομω-
νις οἱ δίδοιες δερβουν, ἀγωνίουν,
δένουν τὰ ἀχέρη (μινάρι) καί κομω-
δεοῦν τόν κομωτό στό τσουβάρι.

Μινχανήματα ἀγωνίουν.

Κατ' αρχήν ὁ ἀγωνισμός ἐκινόταν
μέ τό βοφόνο τόν δίδοιαν ἐξαπο-
δοῦν τὰ βόδια μέσα στό ἀχένι.

Ἀργότερα τό 1959 ισορροπιδεῖται οἱ
ἀγωνιστινίς μινχανίς δίδοιες ἔργαν
διδό τήν περριώννυτο οἱ ἀδελφοί Χοι-
στάκη.

Φωτίες. Ἀναβαν καί ἀνδλουν ἀνίφα
καί σήμερον τήν Μη. Παραβιμή καί

τὸ Μεγ. Σάββατο. Τὴν Μεγ. Παρασκευή
ἀνάβουν φωτιές ἔξω εἰς τὴν γειτονίαν
ἀπὸ τῆς καὶ ὁδοῦ μαζεύουν τὰ
καυδιά (βυλίδας καὶ κρέβουν), τὴν ἄρα
αὕς ἀφαιροῦν τοῦ ἔλαιου.

Τὸ Μεγ. Σάββατο οἱ φωτιές ἀνάβονται
μετὰ τὸ βασιλεῖμα τοῦ ἡλίου, καὶ δε μ-
νήρια ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι της καὶ
τὴν συνέχεια τὴν ἀφαιροῦν μετὰ ἄλλους
ἄνθρωποι. ἔπειτα ἀφαιροῦν τὸν ἴοντα τὸν
προδοῦν τοῦ ἡλίου. Τὴν ἑσπέραν τὴν
μαζεύουν καὶ τὴν βάθουν εἰς ἕνα κέ-
ρα καὶ καὶ μὴν γίνονται τὰ κα-
υδιά.

Ἡ εὐχαρίστησις ἐγένετο εἰς τὸν βασιλὴν
Κωνσταντῖνον Ν. Ἡρακλείου. Αἱ ἀγαθοπο-
ρίαι ἐδόθησαν ἀπὸ τοῦ Σουλτάνου Ἰ.
φραγαδάκη γεννηθέντος εἰς Βασιλὴν τὸ ἔ-
τος 1918 ἑορτασθέντος γενεῶν, γραμ-
ματικῶν πρῶτον ὁ Σουλτάνος.

Δεύτερος αλφροδοριόδους είναι ο Κυπριος
 Μ. Γεωργιανίδης. Ήρηνυθη ες χωρίον
 Πρινιά Κρανίου το έτος 1901, εργα-
 σάμενος δέ ες Βατή το έτος 1930. Γραμ-
 ματικαί γνώσεις ουκ ολίγας. Εχούσιον, εωδύ-
 ρητα γυνή. Ι

Ι Μαυρογιάννης Σωτήριος του Νηολάου
 διδ/τος 1/θείου ουκ ολίγας. Εχούσιον Βατή
 Κρανίου Ι.

Η ευηγορία αύτης εγένετο από τις
 15/12/1969 - 20-1-1970.

Ο διδάσκων

 Σ. Χαριτοπούλου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ